

PAULUS MULTIFORMIS.

C O N C I O

A D

CLERUM LONDINENSEM

Habita Maii 8. 1666.

In Ecclesiâ Sancti *Alphagii*,
proximè Collegium *Sionis*.

Una cum antegressâ Precationculâ.

PER

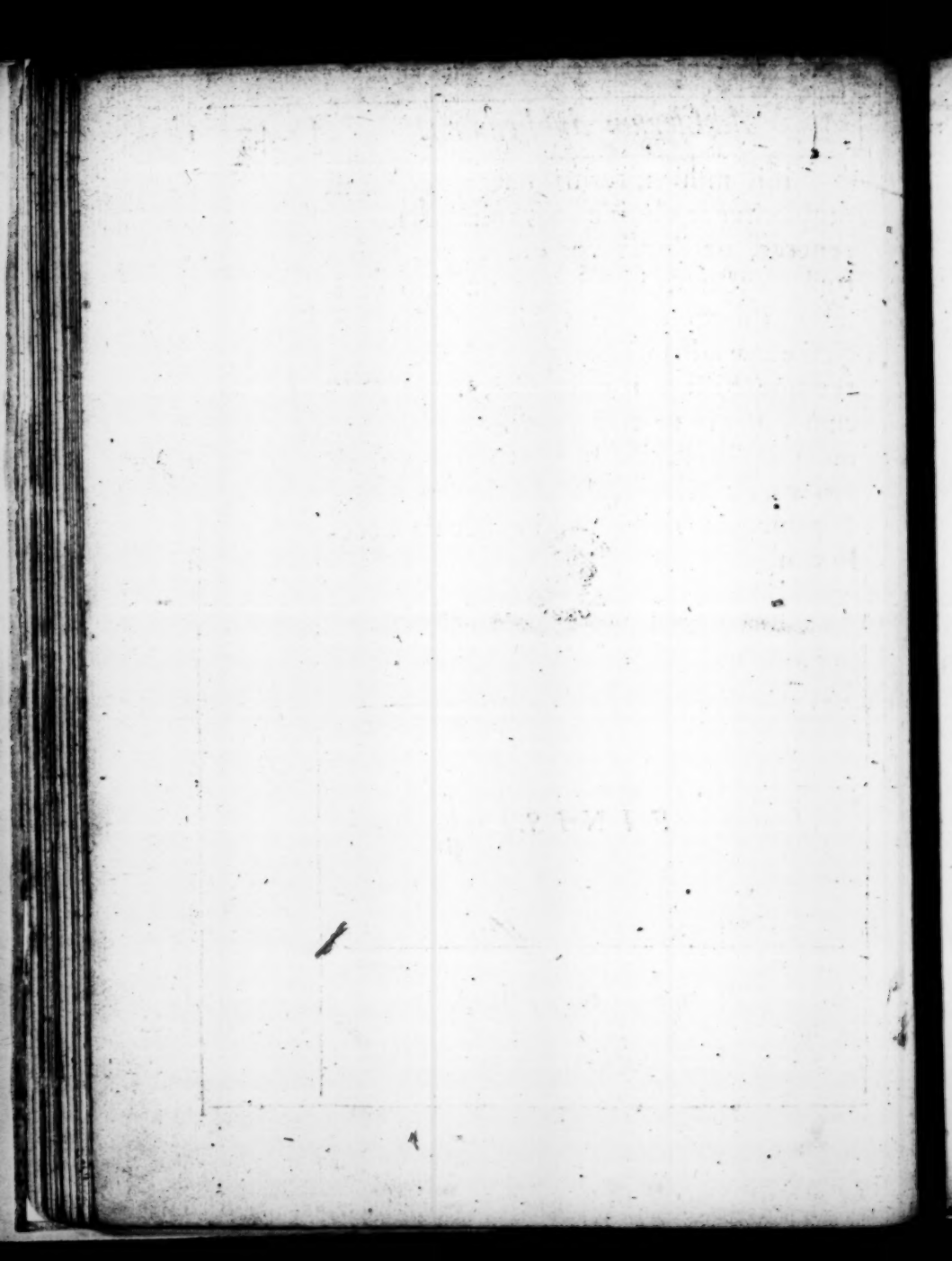
RICHARDUM OWEN. S. T. P.

Ecclesiæ Sancti *Swithini*, Lond.

Rectorem.

L O N D I N I,

Typis S. Griffiæ, vñeuntque apud *Job. Williams* ad Insigne Coronæ Globique in
Cœmeterio S. Pauli, 1666.

for my most honoured friend.
St Philip Warwick.

IMPRIMATUR.

Tho. Tomkyns, Reverendissimo in
Christo Patri ac Domino, D.
Gilberto Divinâ Providentiâ Ar-
chi-episcopo *Cantuariensi* à Sa-
cris Domesticis.

3
n
.
.
.
3

Reverendissimo in Christo Patri ac Domino

G I L B E R T O

Providentiâ Divinâ Archiepiscopo

*Cantuariensi, totius Angliæ Pri-
mati & Metropolitano.*

G R E impetratum est
(Amplissime Præsul)
ab ingentâ mihi, & jam
consenescente Verecun-
diâ, ut conciunculam hanc luce do-
narem: tametsi prolata literatissi-
mis Auditoribus placuisse vide-
batur; nec desperandum Lectori,
quantumvis rigido, haud prorsus
ingratam fore vel inutilem; quip-

A 3 pe

pe quæ bilem nemini mortalium
ciere statuit, fratribusque meis ac
Symmystis *Londinensibus*, provin-
ciam nactis difficillimam, non nisi
Charitatem commendat & zelum
Animarum, nec non Ecclesiasticæ
Paci obnixè velificatur.

Ut autem in publicum adeò re-
luctanter emissam Tuo tanto No-
mini dicarem, hoc potissimum in-
duxit, quòd inibi Paternam Tuam
Indulgentiam (rudi licèt penicillo)
depinxerim, utpote *Paulinæ* con-
simillimam; cujus humeris incum-
bit Ecclesiæ *Anglicanæ* moles, cujus
& in sinu, secundum Deum Opti-
mum Maximum, Deiq; vices in his-
ce terris gerentem, Fidei defen-
so-rem, placidè acquiescit. In Tuo pe-
ctore ad nostram omnium foelicitata-
tem amicè conspirant nativa Leni-
tas

tas cum summâ Prudentiâ. Tu dignatione divinâ cum sis maximus, propriâ συγκατάβασις te reddis minimum; & *Paulina* premens vestigia, non gravâris omnia fieri omnibus, ut universam gentem (quantum in Te situm est) reportes Tecum ad superna gaudia.

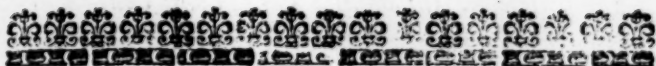
Deus noster propitius Te servet, ad extremam usque senectutis metam, incolumem vegetumque, non Ecclesiæ modò, sed & Rei tum publicæ tum literariæ, prægrande fulcimentum; nec repositam Tibi tanti laboris mercedem tribuat, nisi posteaquam Dissidia videris composita, Pacemque altam Tuâ præsertim operâ Ecclesiæ restitutam.

Amplitudini Tue

Omni obsequio addictissimus,

RICHARDUS OWEN.

PRECATIUNCULA.

Mnipotens & clementissime Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi; Adeſto (ſup-
plices rogamus) precibus hiſce noſtris,
quas humillimâ devotione fundimus, pro
Eccleſiâ Sanctâ Catholicâ, ubi vis terrarum militan-
te; ut eam Spiritu tuo regere digneris, & inter
omnes hoſtium inſultus & machinationes ſartam
rectam conſervare.

Speciatim, pro hac noſtrâ Anglicanâ, cum
utraque Sorore, Scoticâ, & Hibernicâ; ſaxis
(O Deus Pacis) ut, conſopitis tandem aliquan-
do diſſidiis, idem ſentiamus omnes, idem loquamur.

Pro Cæſare noſtro ſemper Auguſto, Carolo,
peculiari Dei gratiâ Magnæ Britanniæ, Fran-
ciæ, & Hiberniæ Monarchâ, Fidei Defenſore, in
omnibus Cauſis, Perſonarum omnium tam Sacra-
rum quàm Civilium, in hiſce Regnis, reli-
quiſque ipſius ditionibus, ſupremo ſecundum De-
um Moderatore. O qui Rex es regum, Dominus
dominantium, dirigas, foveas, & ſoſpites, Eccle-
ſiæ Tuae Nutritium Patrem; largiare vitam pro-
(a) lixam

Precatiuncula.

lixam, felicitatem omnimodam, domi bellicue, tum in hōc seculo, tum in futuro. Pro Serenissimâ Reginâ Catherinâ, pro Mariâ Reginâ Matre, pro Illustrissimo principe Jacobo, Eboraci Duce; nec non cæteris omnibus eodem Regali stemmate oriundis.

Oramus insuper enixè pro Clero Anglicano, Tibi præ cæteris mortalium devotissimo; Reverendissimis Archi-episcopis, perquàm Reverendis Episcopis, omnibusque ex inferiori Ordine tum Presbyteris, tum Diaconis; quos illuminare digneris desuper, Spiritûsque Tui cælestis rore jugiter irrigare.

Oramus pro Regni Proceribus; iis præsertim, qui Regi adjunt à Consiliis reconditioribus. Pro Magistratu toto, ut eos concites ad munia fideliter obeunda; reddendæ olim rationis haud immemores.

Pro Populo universo, ut vitam degant quietam ac tranquillam, cum omni pietate ac veneratione; Deum timentes, Regem honorantes.

Oramus, in rem promiscuè omnium, pro utrâque Academiâ, per faventiam tuam florentissimâ, Oxoniensi & Cantabrigiensi; ut exinde, tui Spiritûs ductu, Viri probi, literati, prudentes, quibuslibet negotiis pares, tum in Ecclesiam, tum in Rempublicam, ubertim ac indefinenter transferantur.

Sed nec silentio præterire fas est Classẽ Britannicam,

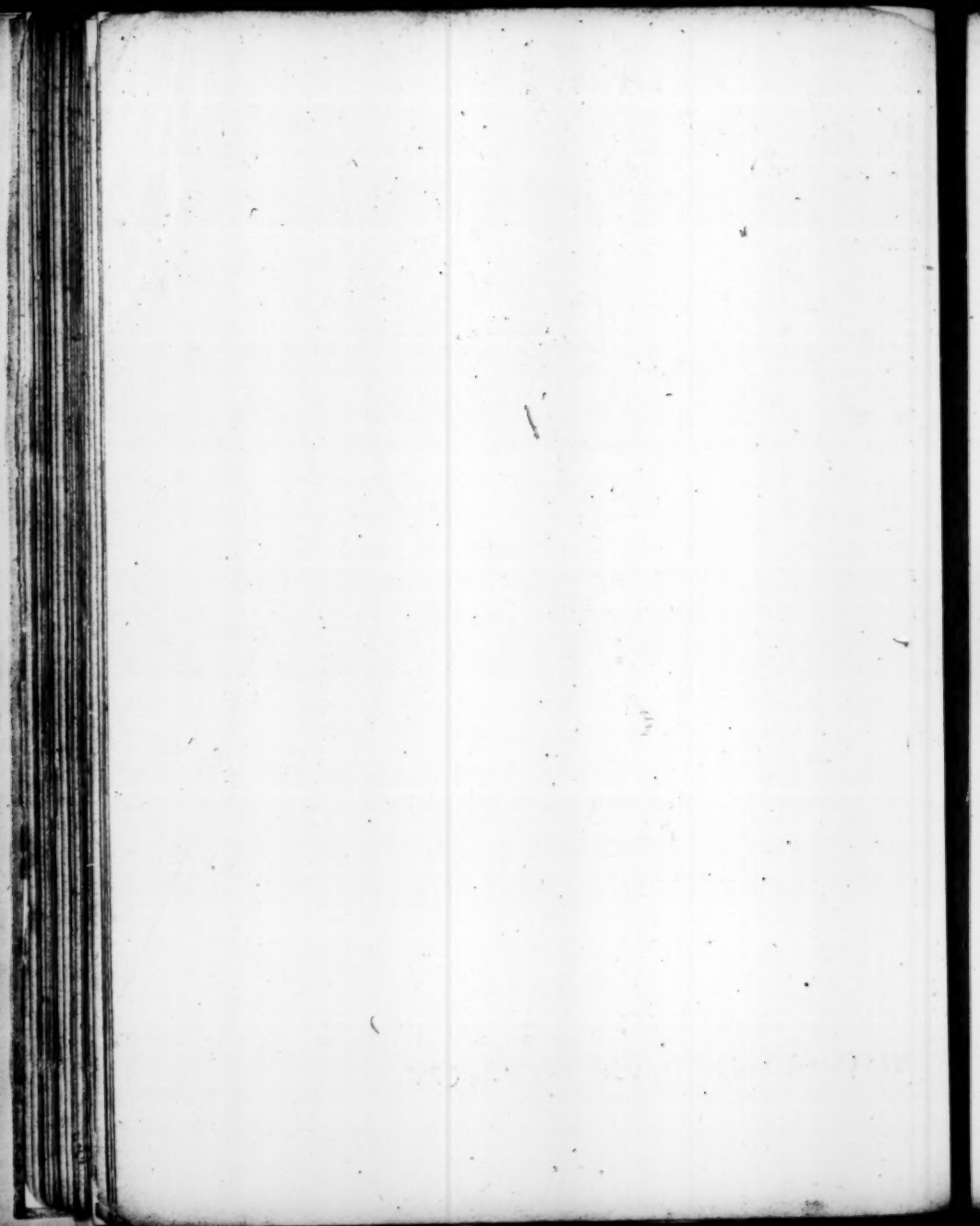

Precatiuncula.

tannicam, summâ Regis optimi curâ instructam,
hujus Insulae Decus pariter ac Munimentum; quam
sub alarum tuarum umbrâ protegere digneris, im-
munem à rabie ventorum, hostiumque impetu, Det
Deus noster, cujus est Mare, Jehova exercituum,
det vela secunda, victoriamque facilem & letam.

Laudamus denique Nomen sublime Tuum, pro
Sanctis omnibus ex ergastulo corporis liberatis, jam-
que in Christo placidè obdormiscentibus; Humilli-
mè rogantes, quatenus nos doceas ad eorum exemplar
mores nostros componere; ut mortali hac vitâ per-
functi, unâ cum illis, ad Resurrectionis gloriam
immortalem perducamur, per Christum Jesum Do-
minum nostrum; Cujus exquisitâ rogandi formulâ
supereſt ut Nomen tuum emendatiùs invocemus,

Pater Noster, qui es in Cœlis,
Sanctificetur Nomen tuum. Veniat
regnum tuum. Fiat voluntas tua, si-
cut in cœlo, sic etiam & in terrâ.
Panem nostrum quotidianum da
nobis hodie. Et remitte nobis debi-
ta nostra, sicut & nos remittimus de-
bitoribus nostris. Et ne nos inducas
in tentationem, sed libera, &c.

1 Corinth, 9. 22.

*Omnibus factus sum omnia, ut omninò aliquos
servarem.*

Lata est fidelis anima ; binis in-
struitur pennis, quibus ardua
cœli pertranseat, Fide & Cha-
ritate ; quarum alterutram si
mutilari contingat, vano pror-
sus conamine ad superna subnititur ; instar
implumis Aviculæ, quæ dum in alta conten-
dit, mergitur in præcipitia. Sine fide impos-
sibile est placere Deo, sic Apostolus, ad He- *Hebr. 11. 6.*
bræos 11º. At sine Charitate, ipsa evilescit Fi-
des ; etiam quæ montes transtulit, nihil est ;
sic idem Apostolus, hujus Epistolæ 13º. *1 Cor. 13. 2.*
1 Cor. 13. 2. Mi-
ra ibi legimus de Fide, debellata scilicet Reg-
na, obstructa Leonum ora, vim Ignis extinct- *Hebr. 11. 33.*

B

am,

am, fugatos Exercitus ; nihil autem horum de nudâ, de solitariâ, de infructuosâ, sed eâ quæ insolubili nexu Charitati conjungitur, de fide Sanctorum, de fide per Charitatem operante.

Bernard. O- Charitas nimirum à Divo *Bernardo* Fidei vita
pisc. de Cha- vocatur, Spei robur, omnium intima vis &
ritate. medulla virtutum, quæ ipsam quoque Om-

Jacob. 2. 27. nipotentiam quodammodo reddit omnipo-
tentem. Quin & D. *Jacobus* hanc solam ob-
stare asserit, ne pro vivente *συνέστωρ*, pro fide
larvam amplectamur. Cum igitur Fides justi-
ficet hominem, quantam creditis Charita-
tis prærogativam, quæ ipsam justificat Fi-
dem ?

Quo minùs mirandum, si Charitatem to-
ties inculcaverit vigilantissimus Animarum
curator D. *Paulus* ; si in hoc argumento ve-
la panderit, & quasi luxuriari permiserit ex-
undantem calamum. Proveciores nimirum in
Ecclesiâ *Corinthiacâ* Christiani, dum carnibus
immolatiitiis liberius vescerentur, scandalumque
ponerent infirmis fratribus, Charitatis præ-
ceptum violârunt ; sic evitatâ *Charybdi*, peri-
culosius in *Scyllam* incidentes. Hos itaque
totis Eloquentiæ suæ viribus retrahere alla-
borat à Gentilium Idolâis ; hos urget, pre-
mit,

mit, insequitur; nullam relinquens apologiæ materiam, nullum evadendi latibulum.

Pretextebant se satis edoctos Idoli vanitatem; se probè scire, non idèò pollui *Hecatombas*, quòd fictitio immolarentur Numini. Minuit hunc prætextum, dum scientiam, sive illam, sive quamcunque, Proximò perniciosam, Charitate viduatam, non tam dotibus animi quàm pestibus accenset; quàm inflamur, distendimur, non perficimur.

Prætexebant, Christianismi privilegio se pro libitu quibuscumque epulis accumbere posse, nec escam ad salutem Animæ quicquam conferre; quippe quæ nec acceptiores nos reddit Deo, nec minùs acceptos. Minuit etiam & hunc prætextum, dum libertatem Christianam affirmat Charitatis legibus attemperandam. Cedere oportebat de jure suo, & quæcunque vincula lubenter patì, potius quàm vulnerare Fratrum conscientias, pro quibus Christus effudit sanguinem; imò Christum ipsum per Infirmorum latera confodere; sic eodem peccati compendio in Cœlos pariter ac Terras impii, unâque plagâ in Membra simul & Caput crudeles.

Hoc si dubitent, in illum jubet ut conjiciant

oculos, Apostolum, liberum, ipsorum in fide parentem, à quo geniti, enutriti, indulgentissimè semper habiti; Quàm parùm ille libertate suâ gloriaretur; Quantum semet ultrò in ipsorum gratiam privilegiis omnibus denudârit. Intueantur *Paulum* suum, non Aaro vel Purpurâ fulgentem, non intra parietes marmoreos magnificè habitantem, non eburneâ mensâ Sylvarum & Oceani spolia comedentem, nullâ denique famulantium pompâ circumstipatum; Sed inopem, incerti laris, detritæ penulæ, mechanicâ manu tenues cibos vix comparantem; intereâ singulorum moribus, quâ potuit solertiâ, se se accommodantem, communem omnium¹ servum ministrum, et si quod nomen demissius. Eò (inquit) angustiarum voluntariâ humilitate me redegei, ut animas ex Orci faucibus eriperem, ut Evangelii cursum quoquo modo promoverem, Cœlôque saltem manipulos inferrem; non aliud mihi motivum nisi pura puta Charitas, non alia servitutis meta nisi Salus animarum. *Omnibus factus sum omnia, ut omninò aliquos servarem.*

Quibus in Verbis quatuor occurrunt Circumstantiæ pensculatiùs trutinandæ, Quis, Quid,

Quid, Quibus, Quorsum factus.

1. Quis factus; non è triviis quispiam, aut scæce populi, sed Minister Evangelii, sed Apostolus, sed Apostolorum nemini secundus, Divus *Paulus*.

2. Quid factus; non hoc aut illud, non Judæus tantummodò, vel Gentilis, non firmus vel infirmus; sed stupendâ metamorphôsi transiit in formas quasunque jusserint, *factus Omnia*.

3. Quibus factus; non Amicis modò, vel Consanguineis, sed & Peregrinis, sed & Hostibus; iisque non paucis, non multis, sed simul Omnibus. Qualem se *Corinthis* gesserat, talem & *Ephesi*, talem & *Hierosolymis*, *Omnibus factus est omnia*.

4. Quorsum factus? An ut emungeret Cruenas? An ut opiparè cœnaret? An ut famæ celebritatem assequeretur? Apage curas istiusmodi viles & nugatorias, indignas homine Christiano, indigniores Ministro, indignissimas Apostolo. Nihil ille terrenum spirat; *factus omnia*, proposito planè nobilissimo, Salutis æternæ gratiâ, non tam suæ quàm alienæ, *Ut omninò aliquos Servarem*. Quidam nolunt servari, propriam respuunt salutem, aspernantur *Luc. 7. 30.*

consilium Dei adversus semetipsum; optandum, ut omnes salvi fiant, non sperandum. Dicit igitur *Aliquos*, non Omnes; *Ut omnino Aliquos servarem.*

En vobis planè rerum Oceanum (Reverendi Fratres) quem non posset non pertimescere tenuis mea jamque vetustate confecta Cymbula, nisi Candoris vestri lenis aura panderet antennas, & in altum placidissimè invitaret. Afflatibus istis, ope divinà fretus, morem geram; & ne singulis immorando, non magis elumbi quàm prolixo sermone vestras aures obtundam, duplex Minorationis hujusce terminus claudet mihi sermonem, A quo alter, alter Ad quem; Personæ dignitas minoratæ, & ipse Minorationis gradus. Auspicandum à Personæ statu, Quis factus omnia omnibus estque idem qui loquitur, D. *Paulus*.

Idem qui loquitur? Itane verò sua gesta *Paulus* ebuccinat? Itane Statuam propriâ sibi manu erigit? Laudet te os extranei, (inquit *Solomon*) non autem os tuum: alieni, non autem labia tua. Certè permolesta est oratio de seipso differentis. Etiam alienæ laudes parùm æquis auribus accipi solent; quantò magis propriæ laudantis? Quodcunque in exemplum

Prov. 27. 2.

*Plin. Epist.
Lib. 1. Ep 8.*

emplum trahi cupimus, illud silentio potius,
 & obscuritate reponatur. Benefacta latendo *Tacitus.*
 inclarescunt; sicut imagines *Bruti & Cassii*, eò
 magis præfulgebant, quò minùs visèbantur.
 In historia Salvatoris Christi, unà & Miraculum
 editum comperio & silentium impositum;
 cùm Mutum & Surdum restitueret, cùm Cæco *Mar. 7 36.*
 visum redintegràret, cùm in Monte transfor- *8. 26.*
 maretur. Eodem semper ardore & salutem *9. 9.*
 hominum promovebat, & evitabat plausum.

At siste, quisquis es, præcipitem censuram;
 nulla hìc modestia periclitatur. Testem appel-
 lo vel Invidiam ipsam, sitne Magistro *Paulus*
 absimilis. Si unquam Speculum suam tribu-
 enti reddiderit imaginem, si fidelior Cera si-
 gillum expresserit, si Discipulus totum spira-
 verit Doctorem, en hìc Speculum illud, en
 Ceram, en Discipulum. Non etenim jacta-
 bundus merita sua recenset ex inani nescio cu-
 jus gloriolæ affectatione, (Angelorum qui
 expectabat plausum, qui Dei ipsius *Ed δὲ οὐκ ἀγαθὸν*
 ἐστίν, Quorsum captaret popularem auram, *Mat. 23 21.*
 omni vento instabiliorem?) verùm ut suæ do-
 ctinæ robur & aculeos adjiceret, cùm nihil
 aliis præscriberet, nisi quod ipse cumulatissimè
 præstiterat; nullum onus digitis eorum tan-
 gendum

gendum traderet, nisi quod ipse etiam humeris circumgestaret. Nimirum cum imperio docetur quod prius geritur. Obsequium præcepta vendicant, ac instar torrentis abripiunt secum vel invitos Auditores, quæ Doctoris exemplo signantur. Pulchrum illud Elogium *Clandiani*, & uberrimi proventus indicium,

*Cland. Pa-
neg. in 6.
Consul.
Manl.*

*Qualem te legimus, talem per singula cuncti
Cernimus, & similes agnoscit pagina mores.*

*Minut. pag.
126.*

Quis autem curat vel è face vulgi, quis non vilipendit simulachra illa & larvas Pastorum, qui sapientiam habitu, non mente præferunt; magna eloquuntur, non vivunt; quos (ut Octavius de Philosophis) Corruptores nòrit, vel Adulteros, & semper adversus sua vitia facundos. Res est planè ridicula, cum nihil alienæ luxuriæ ignoscit qui nihil negavit suæ; cum punit furta sacrilegus, & mendacia persequitur ipse pergurus (utè eleganter *Seneca*.)

*Sen. de ira
lib. 2 cap. 28.*

Utinam ad *D. Paulum* conjicerent oculos, qui sic opere diruunt, quod ore ædificant; telamque, quam linguâ texunt, retexunt vitâ.
1 Cor. 11. 1. Imitatores (inquit) meî estote, sicut & ego
Christi;

Christi; imitatores, non solum Lectores vel Auditores; Quippe cujus lingua, calamus, institutum & vitæ ratio, omnia sibi invicem ad amussim congruentissima. Carnibus immolatitiis interdixit *Corinthis* in casu scandalii, at interdixit sibi quibuscunque; Non edam carnes in æternum, (carnes generatim) *Cap. 8. 13.* ne sim offendiculo fratri meo. Interdixit *Corinthis* libertate Christianâ, cum fraternæ Charitati obniteretur; Quam verò aliis ademit, num retinuit sibi? Annon potius in omnes blandus & benignus, in se tetricus & inexorabilis, severissimæ abstinentiæ specimen exhibuit, quam obstupescat Mundus, nunquam imitetur?

Perpendite (quæso) Dignitatis apicem, unde se lubens præcipitavit. Nonne sum *I Cor. 9. 1.* liber (inquit in fronte Capitis, cum indignatione quâdam, ut putat *Ambrosius*) nemini serviliter addictus, nemini obnoxius? Omnino liber, tum à Personis tum à Rebus; libertate civili, libertate spirituali; Civis *Romanus* *Aff. 22. 28.* non factus sed natus, liber etiam in stemmate rudibusque principiis. Neque natalium claritatem adventitia servitus obnubilârat; sed (prout ingenuum de-

C

cuit)

cuit) honestè enutritus, æquabili vitæ tenore maturuit in plenam virilitatem. Libertas autem illa spiritualis, quâ fideles tum à legis Moralis terrore, coactione, maledictione, tum à Ceremoniarum jugo, tum denique à Traditionum onere liberantur, rebus insuper mediis & adiaphoribus sive ad fruendum, sive abstinendum, arbitrio suo relictis, Libertas (inquam) illa, quæ propriè hujus loci est, nemini abundantius compete-
tebat.

Psal. 133 2. Quî potuit unguentum illud *Aaronis*, quod usque ad oram vestium ejus descendit, non Humeris & Pectori copiosè superfundi? Quî potest vitalis ille Succus, quem cernimus in Foliis virescentem, non & Ramos ubertim animare? Quî cœlestium corporum influxus, per quem in reconditissimis terræ visceribus Metalla indurantur, non & in æthereos tractus efficacius agere? Scilicet ultra communem Fidelium sortem positus, jure optimo communibus fruebatur Fidei privilegiis. *Paulus* etenim non è Grege sed Pastoribus; non è Messe sed Operariis; Christianismo simul destinatus & Ministerio.

Num verò levem creditis prærogativam, si
quis

quis è medio fratrum seligitur & separatur, ut animas fratrum per medios Tentationum turbines & procellas ad Æternitatis portum ducat incolumes? Num levem, siquis Deo sit præ cæteris familiaris, situs in quodam divinx humanæque naturæ confinio; ut hôte Mediatore Deus propitiatur hominibus, & ejusdem ministerio suam largiatur gratiam? *Philo de' Monarch. pag. 118.*

Num levem, si quis ab ipso terræ mundique Opifice, positus sit in salem Terræ, Mundique lucem; sine quo Terra cum fodinis talis insulsa est, Mundusque mero meridie tenebris obvolvitur plusquam Cimmeriis? *Mat. 5. 13, 14.*

Num levem denique, siquis claves gerat cœlestis januæ sibi concreditas; si tremendam illam potestatem nec Angelis unquam nec Archangelis indultam, peccata remittendi & peccata retinendi; Satanam amolienti, & Satanæ tradendi? Imò si Cœlos præcurrat, & quasi doceat in illo ligandi solvendi que negotio? Quæcunque ligaveritis *Mat. 18. 18.* super terram, erunt ligata in Cœlo; & quæcunque solveritis in terrâ, erunt soluta in Cœlo. Sicut in terrâ, sic etiam & in Cœlo; non ad modum Orationis Dominicæ,

Sicut in cœlo, sic etiam & in terrâ. *Τὸ αὐτὸ;*

ἵσον γίνεσθαι οὐ τὴν τιμὴν, &c. (ut loquitur D. *Chry-*

Chrysoft.

super verba

Esa. Vidi

Dominum,

Homil. 5.

soft.) Quid cum hoc honore conferri possit? A Terrâ judicandi principalem auctoritatem sumit Cœlum. Nam Judex sedet in terrâ, Dominus sequitur Servum; & quicquid hic in inferioribus judicârit, hoc ille in supernis comprobât.

Certè *Leviticum* Sacerdotium brevî antiquum haud simplex comitata est gloria. *Exod. 31. 30.*

Legimus enim, cum oleo Consecrationis adungendum Sacerdotem Deus ordinaverat, carni Humanæ hîc oleo protinùs interdi-

32. ctum; Caro Humana non ungetur ex eo.

Qualis hæc verborum dissonantia? Caro

Sacerdotis, nec Humana tamen? Ungan-

tur filii *Aaronis*, non ungantur filii *Israelis*?

Num simul induunt Amiculum, & exuunt

Procop.

Humanitatem? Planè supra communem Mor-

talium conditionem evehitur illic Sacerdos;

tantùmque distat ab Hominibus, quantùm

Mal. 2. 7. Deo appropinquat. Hinc & apud *Malachi-*

am inter Angelos recensetur, Quum labia

Sacerdotis observarent Scientiam, & Lex re-

quireretur ex ore ipsius, nam Angelus Je-

hovæ exercituum est. Hinc etiam cum nu-

merari.

merari iussit Deus filios *Israel* per cognationes & domos suas, non accedunt Levitæ *Nam. 1.47.* unâ cum aliis numerandi; sed sacrosancta illa capita seorsim & segregatim, utpote altioris ordinis ac divinius opificii.

Quòd si Mortis Ministerium, in literis positum & informatum in lapidibus fuit gloriosum, quì non potius Ministerium Spiritus? Si Ministerium Condemnationis fuit gloriosum, multò magis Ministerium Justitiæ abundat gloriâ. Si quod aboletur, multò magis id quod manet; sic ipse D. *Paulus* Evangelici ministerii dignitatem asserit, *E- 2 Cor. 3. 7.* pistola secundâ ad hosce *Cor. cap. 3.* Lunares radios in tenebris miramur, siderumque omnium haud contemnendam claritatem Nox indicat: Verùm exorto Sole, impallescit confestim Luna, pudetque stellulas caliginosi luminis.

Vidistis vos primo sub vere satis avidâ manu decerptas Violas; cum autem Rosas floresque odoratiores provectior annus maturaverit, perit gloria Violarum. Evangelium Sol ille est, Evangelium Rosa illa odoratissima, in plenitudine temporis patefacta; cuius è longinquo prævisò fulgore, tantâ ad-

miratione perculsus est *Esaias* Propheta, ut Evangelizantis non frontem, non labia, sed & ipsos pedes clमितet speciosos. Quàm decentes super montes istos pedes Evangelizantis, annunciantis pacem, &c.

Esay. 52. 7.

Si autem Verbi prædicatio pedibus ornamēto sit, quanto magis manibus Sacramenta? Quum Sacerdos & Spiritum Sanctum invocaverit, & Sacrificium illud horrore ac reverentiâ plenissimum, perfecerit, communi omnium Domino manibus assiduè pertractato, Quæro ex te, quoto illum in ordine collocabimus?

Chrys. lib 6. de Sacerd.

Speciosa hæc privilegia, sed Ministris omnibus communia, splendor Apostolorum longè superat. Posuit enim Deus in Ecclesiâ suâ primùm Apostolos, post hos Prophetas, post hos Doctores. Primùm Apostolos, quippe qui Deum viderint carnem nostram indutum; Deum audiverint arcana Regni cœlestis mysteria referantem; viderint & audiverint, quæ Prophetæ, quæ Iusti, quæ Reges, non pauci, sed multi, videre & audire impensè desiderant, sed irritò tamen desiderio. Primùm Apostolos, quippe quos non ad Scholam tantum admisit suam Christus

1 Cor. 12. 28.

Mat. 13. 17. Luc. 10. 24.

stus Dominus, sed & Contubernium; nec Sa-
 pientiae tantum suae auditores voluit, sed eti-
 am testes Innocentiae. *Zenonem Cleanthes* non
 expresserat, si eum tantummodo audiisset;
Vicæ ejus interfuit, arcana perspexit; obser-
 vavit illum, an ex formulâ suâ viveret. *Pla-*
to & *Aristoteles*, & omnis in diversum itura
 Sapientum turba plus ex moribus *Socratis*
 traxit, quàm ex verbis (ut elegantè *Seneca*. Ep. 6.
ca.) Primùm Apostolos, quippe quos Chri-
 stus immediatè & in personâ suâ Evangelicæ
 functioni designavit; quos etiam ut oneri
 pares essent, Spiritu Sancto non imbuere mo-
 dō, sed & implevit, solenni admodum Inau-
 guratione, spectante simul & obstupescere
 totâ *Hierosolymâ*. Primùm denique Aposto-
 los; quippe quos nullis certis Cathedris,
 tanquam cœlestium orbium assistentes Intel-
 ligentias, alligavit; sed linguarum omnium
 peritiam impertitus, ad omnes indistinctim
 Creaturas misit, non alium constituens ip-
 sis Diocesecos, quàm qui idem sit & Mundi
 terminus.

Luc. 6. 13.

Act. 2. 4.

Act. 2. 8.

Mar. 16. 15.

Num omnes Apostoli? Num permulti
 Apostoli? At erat *Paulus* tamen, singulis po-
 sterior tempore, nemine dignitate; seu Vo-
 cationem

1 Cor. 12. 29.

Act. 9 5.

Zanch.

Chrysost. l. 4.
de Sacerd.

cationem spectare libeat, seu Merita, seu Privilegia. Illum etenim accivit in Vineam Christus ὁ κύριος τῷ θείῳ μῦ miraculosè; non uti cæteros, in terris reptans, angustiis nostris undique circumseptus; verùm triumphatà Morte, sedens ad dextram Patris, supra omnes Principatus, & Virtutes, & Potestates, & Dominationes, & supra omne Nomen, quod nominatur, non solum in seculo hoc, sed etiam in futuro. Sic autem cœlitus vocatum num credibile est obtorpuisse, aut messẽm Domini perfunctoriẽ curasse? Quinimò tot virtutibus inclaruit, tot laboribus, tot miraculis, tantà denique perpeffionum Iliade, ut palmam Collegis omnibus præripuerit, Apostoli titulo tacitis Ecclesiæ suffragiis huic uni κατ' ἐξοχὴν appropriato; quasi non unus foret, sed unicuſque; nec aniplius hominis nomen *Paulus* haberetur, sed Apostolatûs. Τίς γὰρ τόπος τῆς οἰκουμένης, ποῖα ἡπείρου, ποῖα θάλασσα, &c. Quis enim locus Orbis universi, quæ Continens, quod Mare Justii illius certamina ignoravit? Illum vel deserta atque inhospita tellus cognovit, atque adeò identidem periclitantem hospitio excepit. Sic luxuriatur in ejus laudibus aureum illud

illud Eloquentiæ flumen, Divus *Chrysostomus*.

Sed attollite jam (quæso) mentes, *Paulumque* vestrum in supernis contemplaminor, mortalitatis cancellos longè supergressum. Qui sic etenim Terrarum orbem peragraverat, dignus visus est, qui & in Tertium Cœlum raperetur. Qui salvificum Evangelii 2 Cor. 12. 4. Verbum tam sedulus enarraverat, dignus visus, qui & verba audiret inenarrabilia. Quem in terris adorare decreverant *Lystrenses* Deum hospitem, eundem in cœlo mirantur Angeli sub humano schemate. Act. 14. 13.

Nescio ego, quid excogitari poterit sublimius hisce privilegiis. Planè perstringit mihi intentionis aciem raptus ad Paradisum, & à reconditoribus consiliis Deo factus. Dabitis jam descendendi licentiam, à *Paulo* maximo ad *Paulum* minimum, ab Apostolo ad servum, à facto supra homines per Dignationem divinam, ad factum infra homines, ad factum omnia omnibus per Charitatem propriam. *Omnibus factus sum omnia, ut omnino aliquos servarem.*

D

Quid

Quid factus, & Quibus.

1 Cor. 13. 5.

Charitas non quærit, quæ sua sunt. Nescit illa privatis inhiare commodis ; verùm extra se foelicitatem ponens, vitam vivit Epidemicam. Non instar ignis in filice, cujus pauculas stricuras ægrè repetitis ictibus extorquemus ; at instar Solis, qui spontaneâ luminis & influentiarum ejaculatione toram fœcundat Naturam. Quid dixi, Solis ? Elucet Charitatis imago quædam, creaturis singulis divinitus insculpta. Ideò enim fontes ebulliunt, amnesque irrequieto cursu præterlabuntur, ut habeant, quo sitim restinguant animalia. Ideò Vapores in altum subvehuntur, ut in guttulas pluviales resoluti, stillent pinguedinem. Ideò Apes mirâ sedulitate per prata, sylvasque & fragrantis thymo colles discurrunt, ne Domini mensa condimentis indigeat. *B.* (prout memini) *Anselmus* ovem conspicatus vellere spoliata, En Dei mandatum (inquit) impletum, Qui habet duas tunicas, impertiat non habenti. Quicunque igitur se sibi natum autumat, non dico Humanitatem, sed ipsam videtur com-

Luc. 3. 11.

communem Naturam exuisse, Monstris & Prodigijs accensensus. Dubio procul nondum Christum induit, qui non se sibi eripuit, qui non Orbi dicavit.

O quàm stupenda illa Charitas, quæ coæqualem Dei filium, non solum è sinu Patris in mundum mitteret, sed & faceret hominem, faceret infantem, faceret servum, *Philip. 2. 7.* faceret omnia. Quæ manus illas, quarum opera cœli sunt, ad vilissima demisit ministeria, etiam ad lavandos Piscatorum pedes! *John. 13. 5.* Quantumcunque te dejeceris, humilior non eris Christo. Quàm stupenda illa Charitas, quæ *Hieronimus.* Agnum Dei faceret Peccatum, faceret victimam pro nobis hostibus; quæ denique (ut majus nil dicam) Dominum gloriæ Crucis affigeret? *1 Cor. 2. 8.* Exemplo Christi qui non movetur, qui hisce auditis, fraternâ Dilectione non totus exæstuat, indignus est qui Christi cruce redimatur. Aut alium exquiras oportet Redemptorem, aut hujus insistas vestigiis. Summa Religionis est imitari, quem colis. Ex hoc (inquit ipse Christus) ex hoc omnes cognoscent vos esse Discipulos meos, si Charitatem habueritis alii in alios; Non ex multiplici rerum scientiâ, non ex editis Mi-

raculis, non ex tetricâ caperatæ frontis severitate, non oblongâ vel extemporaneâ Prece, non ipso denique Martyrio; sed ex hoc, ex hoc unico, Si diligatis invicem.

Paulum equidem juraverim genuinum Discipulum, qui Apostolicæ sublimitatis quasi oblitus, ex Animarum zelo in formas quas-cunque demigravit; qui Gentium omnium ingenia & mores sollicitè explorans, singulorum sese moribus accuratè applicuit; adeo ut, quo gloriatus est *Socrates*, non esse se Athenarum, sed Mundi Civem, idem nobiliori sensu in *Paulum* quadret; cujus in universum Humanum genus attentissima cura verum testata est Colmopoliten. Judæus & Ethnicus, Ἰουδαῖος, & ἔθνησιν totum exhauriebant *Adamum*; firmus & infirmus, infans & adultus dividebant Christianum; decrevit igitur hæc omnia fieri, ut simul omnes, in quantum potuit, lucrifaceret.

Quid enim? Annon *Timotheum* circumcidit? Annon Votum *Nazaræorum* recepit? Annon abstinuit à cibis legaliter immundis? Annon festos dies observavit? Annon exercuit nudipedalia? Annon omnium Cere-moniarum jugum inclinatis humeris denuò portavit,

Act. 16. 3.
21. 26.

portavit, ut sub Christi jugum Judæos scilicet mitteret? Idem ille in Gentium gratiam *Gal. 2. 3.* non passus est circumcidi *Titum*, idem epulis immundis accubuit, idem festorum oblerantiam sustulit; idem *Petrum* hypocriticè & scandalosè Judaizantem, quantumvis summum Apostolum, intrepidè coram omnibus reprehendit.

2. 11.

Nec ista omnia fucatè præstitit, adulatoriè, minùsque ex animo tanquam bisrons *Janus*, aut, quasi imperaverit sibi, seu *Gnatho* alter *Terentianus*, omnibus adblandiri: Sed tanquam res medias & indifferentes, præstitit quidem; non superstitiosè, quasi crederet ad salutem necessarias, verùm candido simplici que animo, ac porissimùm studio vitandi scandali; ne apud Judæos Gentilizans, apud Gentiles Judaizans, utrumque arceret ab Evangelio.

Certè in rebus mediis & adiaphoris, cujus farinæ sunt Ritus externi, & Ceremoniæ divini cultus, non licet modò, sed & expedit, & postulat Christiana Charitas, ut, posthabita libertate, publicæ Pacis & Ædificationis ratio habeatur. Quo nomine præ cæteris Ecclesiis Reformatis, Matris hujus nostræ consultissi-

mæ summa & æterna laus est, quæ quidem,
 quantum salvâ potuit Conscientiâ, ab Eccle-
 siæ *Romanæ* communione quàm parcissimè dis-
 cessit, ut eam sororio illo Candore & Reveren-
 tiâ demulceret, atque ad exterminandas tum
 fidei tum morum corruptelas foeliciùs excita-
 ret. Igitur iniquissimè male feriatorum homi-
 num convitiis lacerantur, tanquàm Evangeli-
 cæ causæ proditores, & pro Papismo (si diis
 placet) subdolè militantes, quicumque mo-
 derationis ingenii Theologi, genuini Matris
 filii, vel in Nominibus, vel rebus leviculis, &
 stipulâ (quod aiunt) fidei, Pilco, seu Genu-
 flexione, non tam ad Ecclesiam *Romanam*,
 quàm priscam & Apostolicam conforman-
 tur. Cur non & *Paulum* insimulant hi viri,
 ceu Christianismi olim proditorem, dum piâ
 quâdam vafritie, instar versicoloris *Polypi*,
 Judæis fieret *Judæus*, & Exlegibus exlex, ut
 utrosque lucrifaceret. Etiam error honestus
 est (inquit *Fabius*) magnos duces sequen-
 tibus. Non alium hâc ex parte, quàm D.
Paulum sequimur. Gloriabimur illâ culpâ,
 cujus pariter & *Paulus* coarguendus.

Quint. Inst.
lib. 1. cap. 6.

Quâ non arte, quibus non usus est ille
 machinamentis, ut simul omnes in unum ovi-
 le

le sub uno Pastore, in unum Corpus uno sub Capite coalescerent?

*Et quoniam variant animi, variabimus artes : Ovid. de rem.
Mille mali species, mille salutis erunt. Amoris, l. 2.*

Vidistis vos Piscatorem, diverso palato diversas parantem escas; huic vermiculum, illi muscam, isti panis offulam, ut secum tandem reportet onustum piscibus canistellum. Pari illecebrarum varietate Piscator hic Spiritualis obtexit hamum Evangelii, ut ingenti hominum capturâ Ecclesiæ pomæria ad extremos Mundi terminos protenderet.

Cæterum infirmos quod spectat (quorum præ cæteris ratio hîc agitur) quantâ sollicitudine, quanto cum ardore ipsorum incremento consuluit, amanter & placidè instituens, patienter tolerans, prudenter corrigens, ipsorum onera tum ipse portans, tum adultiores ad portandum exstimulans, abundè testatum reliquit in calce Epistolæ ad Ro- *Rom 14.15.*
manos. Quis infirmus (inquit alibi, scribens ad hos *Corinthios*) quin ego sim infirmus? Quis offendiculo afficitur, quin ego urar? Quid hoc rei est (Beate *Paulo*) quod in-

infirmum te facis? Tène *ἰσθὶς δακτύλῳ*, & infirmum tamen? Tène Gentium Doctorem, tot Ecclesiarum parentem, & infirmum tamen? Planè infirmum, non actu, sed affectu; non patiando, sed compatiendo. Ita enim & sagax pater offensantem filioli linguam dimidiatis verbis imitatur; & incurvato corpore se demittit in terram, ut expeditiùs jacentem erigat. Ita prudens Medicus ægrotantis de ferculo delibat, ut ejus provocet appetitum.

2 Reg 4 34. De Prophetâ *Elisæo* scriptum legitur, cum defunctum Shunamiridos puerum resuscitaret, quòd os suum imposuit ori ejus, oculos suos oculis ejus, volas suas volis ejus; tandem sternutavit puer usque septies, & aperuit oculos suos. Legitur & de *Jacobo* Patriarchâ; quòd professionem suam ad vires puerulorum & gregum attemperavit, nec voluit etiam sollicitanti fratri se comitem tradere, ne tenella subsequantium turba festinantiori progressu læderetur. Eodem pacto pium hunc Pastorem ad infirmitates ovium decuit condescendere, easque quasi pedetentim ducere per viam Fidei, ne fortè divagari mallent, quàm non assequi Ductorem.

Solidos

Solidos igitur qui obtrudunt cibos nondum
 ablactatis, qui loquuntur in nubibus, dum
 humi reptant Auditores, qui vel perplexis
 Theologiæ nodis, vel salebroso aut involuto
 dicendi genere percellunt potius quàm insti-
 tuunt imperitam plebeculam, adeo ut aper-
 tis oculis nihil videat, arrectis auribus nihil
 audiat, Qui demùm *Saulis* armaturâ parvu-
 lum induunt *Davidem*, plius famæ suæ consu-
 lentes, quàm ædificationi Ecclesiæ, boni for-
 sã Theologi, sed utinam & boni Pastores,
 Quantum illi ab Archetypo *Paulo* removen-
 tur? Faceßat à nobis hæc ingenii superbia,
 despectus hic fratrum, quicunque Domini
 Spartam ornandam suscepimus, nec dedigne-
 mur inferioribus præstare curam; memores
 Officii, memores Animarum, quas hoc pa-
 cto Tantali pœnâ deludimus, non saturamus.

Quid autem dicam de moroso isto Conci-
 onatorum genere, filiis tonitruï, quibus in
 ore nihil familiarius, quàm Fulmina Bara-
 thrumque, qui Arundinem quassatam penitus
 confringunt, linumque fumigans penitus ex-
 tingunt; qui Conscientiæ vulnera non oleo
 lenitatis mitigant, sed aceto rigoris ex-
 asperant; Quasi non magis Lex quàm Evan-
 gelium,

gelium, cum turbine, caligine, igne ardente,
Heb. 12. 19 tubæ sonitu, cum horrendâ Solennitate tra-
Mat. 3. 16. deretur, Quasi Spiritus sanctus non Colum-
 bæ specie, (simplicis animalis & læti, non
Cyprian de felle amari, non moribus sævi, non unguium
unit. Eccles. laceratione violenti) sed Vulturis descende-
 rat, O quàm procul Boanerges isti ab Arche-
 typo *Paulo* remonentur? In Civitate plùs
 periculi est ab imprudente Medico, quàm
 Sicario vel Gladiatore; Nec in Ecclesiâ, Ci-
 vitate Dei, fœlicior successus incautos hosce
 Reprehensores comitatur, dum lapsos vel in
 Desperationis voraginem præcipites agunt,
 vel exacerbant, redduntque magis insanabiles.
 Idem enim hîc plerunque accidit, quod in
Quint. Inst. ludo literario animadvertit *Fabius*, Id (in-
lib. 2. cap. 2. quiens) multos à proposito studendi fugat,
 quòd quidam sic objurgant, quasi oderint.
 Præceptorem igitur suadet in emendando,
 quæ corrigenda erunt, non acerbum esse, mi-
 nimèque contumeliosum. Eòdem recidit lex
Cicero de illa, quam inter amicos ratam fixamque vult
Amicitia. *Cicero*, ut primùm Admonitio acerbitate, dein
 Objurgatio contumeliâ vacet. Quòd si dicta
 ista saluberrima minùs placeant, quia ex pro-
 phanis authoribus deprompta, Christum
 ipsum

ipsum utinam audirent, suos Discipulos increpantem, binos fratres, quippe qui crudeli zelo Samaritanorum cladem meditabantur, Nescitis qualis Spiritûs vos fitis; filius enim hominis Luc. 9. 55. non venit ut perderet animas hominum, sed ut salvaret. Contemplantur illum, qui omnibus factus est omnia, severior in contumaces, ἀστυ Τίτου 1. 11. μήκτος ἰμεινέων, mitis & placidus in infirmos; gladio armatus, sed quem rarissimè evaginaret; ignem gestans, sed velut in filice, quem difficulter exereret; singulorum necessitatibus ita inserviens, ut verum crederes *Atlantem*, cujus humeris Mundus incumbit.

Hic solùm accepit fabula prisca fidem.

Non possum illos hîc insalutatos præterire, qui sat multa fortasse fiunt, sed non sat multis; certè non omnibus, imò perpaucis, tantùm suis affeculis, farinæ suæ homunculis; quos quidem prolixo discursu, anhelitu, jactatione, ac vehementi in alios debacchandi impetu sibi alligant, & quasi captivos in vinculis tenent; reliquis omnibus, ut ut ejusdem fidei consortibus, ejusdem spei cohæredibus, tantùm abest ut se servos constituent, ut nec inservire Creaturas patiantur; omnemque in cœlos aditum præcludant, & assignent partem cum Hypocritis.

O vos duros fratres ! immane quantum ab Archetypo *Paulo* removemini ; qui etiam pro Judæis, infensissimis hostibus, (à quibus quinquies
 2Cor. 11. 24. plagas acceperat penè quadragenas, ter virgis cælus, semel lapidatus, &, quantum in ipsis, confectus, pro Judæis tamen) magnâ afficiebatur tristitiâ & interminato Cordis cruciatu, (isôn, qualis parturientium dolor) dum eos
 Rom. 9. 2. conspiceret obfirmato collo propriam respuere Salutem. Quin & ardentissima *Pauli* Charitas in tantam assurrexit Hyperbolen, ut sese
 3. Orco devoverit, & Anathema optârit à Christo separatum, modò ipsos per æternum exitium suum Christo lucrifaceret. Bone Deus ! Quanta hæc flamma Charitatis, quæ nec Gehennæ flammam pertimesceret ? quæ post degustata superna gaudia, post tertii Cœli gloriam oculis comprehensam, dirum tamen subire optârit æternæ Maledictionis supplicium, ut hoc saltem pretio gaudia illa, & illam gloriam, non amicis, sed capitalissimis hostibus compararet.

Nescio ego, quid excogitari poterit hæc five Dilectione flagrantius, five Humilitate demissius. Non minùs perstringit mihi intentionis aciem *Paulus* minimus, quàm *Paulus* maximus ;

voto

voto raptus in gehennam, quàm actu raptus in
cœlum. En exemplum Fratres, En vobis specu-
lum, En iter breve & efficax, præ quo vilef-
cunt Præcepta, & ampla Regularum conge-
ries inani profertur strepitu.

Dicam quod res est; Non me tanti æstimavi,
ut in hâc celebri tum *Gamalielum* tum *Timothe-*
orum frequentia dignus mihi videar, qui præce-
pta vobis tradam, qui importuno fervore
Theologum instituam. At in Exemplo tantò
liberius expatiari libuit, quantò plùs profici-
tur, cum in rem præsentem venitus; & in Ex- *Cyprian.*
emplo *D. Pauli* tantò adhuc liberius, quantò
plura factus est ille, quantò pluribus, *ut omninò*
aliquos servaret. Hunc itaque spectemus om-
nes, hoc nobis propositum sit Exemplum;
Ille se profecisse sciat, cui *Paulus* valde place-
bit, (ut loquitur *Fabius de Cicerone*.)

Certè *Paulinâ* nobis opus est Charitate, cui
nihil prius & antiquius, quàm Salus Anima-
rum; quocunque demum artificio, quâcunque
suis abnegatione promoveri poterit. Incidimus
nos in ætatem novissimam, profectò non opti-
mam. In imo non modò minimum est, sed & *Seneca.*
pessimum. Utinam cum infirmis agendum fo-
ret; non tam infirmi sunt, qui nobis faceffunt
E 3 negotium,

Quintil.
Inst. l. 10.
Cap. 1.

negotium, quàm refractarii, morosi, scioli, arrogantes, qui nostram operam qualemcunque ex prejudicio aspernantur, qui mordicuste nentes imbibita Novatorum dogmata, susque deque habent, quicquid attulerint Matris Ecclesiæ filii genuini; qui nos Avaritiæ stigmate inurunt, cùm sint ipsi tenacissimi; nobis incuriam objectant, ignaviam, cùm nati simus in curiosissimos auditores. Pronum est mihi vicem nostram fusiùs lugere, malisque nostris ingemiscere, qui Civitatem hanc, sibi ipsi (proh dolor!) absimillimam, & magnâ ex parte Novatores miserè depereuntem, curandâ suscepimus. At reprimo linguam, ne videar ambitiosus in malis; aut præfiniti atque jam elapsi temporis haud satis memor.

Ut ut se res habeat, omnino danda est opera nostra servandis Animabus; quò minùs accepta, eò magis conspicua. Debetur & ingratiss Charitas. Inviçtâ, *Paulinâ* nobis opus est Charitate, quæ vel ipsum seculi hujus ferrum cum Struthiocamelo devorare queat. Male irritantur, qui dissident. Lenitate plùs proficitur, quàm Acerbitate. *Peragit tranquilla potestas, Quod violenta nequit.* Pergamus (fratres mei spectatissimi) pergamus amanter ac placidè instituire

stituere, patienter ferre, prudenter corrigere, omni cum humanitate tractare populum nobis concreditum; ut si ex ore nostro eloquia divina in frequentius audiant, saltem suavitate morum deliniri aliquando possint, & ad mentem saniozem revocari. Pari siquidem argumento suadet uxores Apostolus *Petrus* ad subjectionem debitam, ut si Mariti non assentiantur Sermoni, per Uxorum conversationem absque Sermone lucrifiant.

1 *Pet.* 3. 1.

Calumnias omnes non tam ore quam opere diluamus, non loquendo sed vivendo. Interea loquamur, loquamur ut eloquia Dei; instantes opportunè, importunè, arguentes, obijurgantes, exhortantes, cum omni lenitate ac doctrinâ. Vitam insuper agamus puram, illibatam, procul à Fastu, procul à Contentione, procul ab Avaritiâ dissitam; servi Christi, servi Ecclesiæ Christi; pii quidam Chamæleontes, aliorum ingeniis, in rebus licitis, & salvâ semper Canonum reverentiâ, obsecundare parati; absque omni morosâ vel difficili Asperitate, quæ quidem nemini placet, præterquam sibi.

2 *Tim.* 4. 1.

Unico verbo expediam, eoque *Paulino*; fiamus *omnia omnibus*; at non nisi sensu *Paulino*; nimirum in rebus mediis, arbitrio nostro relin-

ctis;

&is; non hypocriticè ac fucatè, sed animo
 simplici & candido; non ex intuitu lucelli, sed
 ex intuitu Charitatis; non ad prodendam, sed
 promovendam Ecclesiæ causam; non uti
 Transfugæ, sed uti Medici Animarum; erran-
 tibus parcentes, modò non & Erroribus. Hoc
 in sensu, hujusmodi cum cautelis, fiamus *omnia*
omnibus. Ita enim, tanquam seduli remiges &
 nosmetipsos, & turbam trajiciemus; Ita du-
 bio procul eveniet, ut haud pauci salvi fiant,
 neque nos ipsi rejectanei; haud pauci per Mi-
 nisterium nostrum ad superna evadent, & nos
 ipsi, quum apparuerit Princeps ille Pastorum,
 immarcescibilem Gloriæ coronam reportabi-
 mus. Quod faxit Deus, per Principem illum
 Pastorum, Jesum Christum, Dominum no-
 strum; Cui cum Patre & Spiritu Sancto, Trin-
 uni Deo Optimo Maximo, sit omnis honos,
 laus, & imperium, in secula seculorum. Amen.

1 Pet. 5. 4.

Beati, qui audiunt sermonem Dei, & eum ob-
servant.

2 Cor. 13. 13.

Gratia Domini Jesu Christi, charitas Dei, &
communicatio Spiritûs Sancti sit cum omnibus
vobis. Amen.

F I N I S.

animo
lli, sed
m, sed
n uti
erran-
Hoc
omnia
iges &
ta du-
i fiant,
er Mi-
& nos
torum,
ortabi-
illum
m no-
o, Trin-
honos,
Amen.

eum ob-

*Dei, &
omnibus*